

KURIR

NOVO MESTO

Št. 8 Leto III

6. decembra 1974

časopis kolektiva industrije motornih vozil

V DANAŠNJI ŠTEVILKI OBJAVLJAMO:

**Nič, kar je pomembnega,
ne sme iti
mimo sindikatov**

O oblikovanju delegacij samoupravnih interesnih skupnosti

Po ustavnem zakonu za izvedbo ustave SR Slovenije se morajo vse obstoječe samoupravne interesne skupnosti konstituirati v skladu z ustavo najkasneje do 31. decembra letos. Skupščine tistih samoupravnih interesnih skupnosti, ki so po ustavi vključene v skupščinski sistem, se ne morejo vključiti kot enakopravni zbori v vse faze obravnavanja in odločanja o zadevah iz njihovega delovnega področja v skupščine družbenopolitičnih skupnosti vse dotlej, dokler ne bodo samoupravno oblikovane. Te skupščine samoupravnih interesnih skupnosti so: za področje vzgoje in izobraževanja, raziskovalne dejavnosti, kulture, zdravstva in socialnega varstva.

Potreba za samoupravno organiziranost na novih ustavnih temeljih seveda velja tudi za ostale samoupravne interesne skupnosti (SIS), ki so šele v fazi ustanavljanja ali neposrednih priprav za ustanovitev.

OBLIKOVANJE TER OSNOVNE ZNAČILNOSTI SIS

A. Smisel in idejnopolitični cilji SIS:

Nedvomno, da z združevanjem v SIS kot deatizirane oblike uresničevanja skupnih potreb uresničujemo pomembne, v ustavi določene pravice delavca in delovnih ljudi, z ustanavljanjem SIS pa tudi ustvarjamo stabilnejše odnose z dejavnostmi, katerih nenehna reprodukcija predstavlja pogoj za delo sleherne TOZD, delavca, delovnih ljudi in občanov.

Z novimi odnosi odpravljamo in onemogočamo:

- oblikovanje in ohranjanje monopolnega položaja nekaterih TOZD — družbenih dejavnosti
- rušimo stare okvire zaprtosti ljudi v podjetju, izoliranost in odvojenost
- zapiramo možnosti za različne monopolizme, ki so bili vezani za razne funkcije
- poseben položaj v upravljanju in odločanju
- zaustavljamo nekatere negativne trende v odnosih in praksi, ki so nastali v dosedanem delu SIS.

Pri oblikovanju SIS ne gre za preoblikovanje dosedanjih, ampak za nove družbenoekonomske odnose, kar je tudi bistvo vseh ustavnih sprememb družbenih in proizvodnih odnosov. S tem sprožamo hitreje procese osvobajanja dela ter ekonomski, socialni in kulturni razvoj.

Osnovni cilj je oblikovanje novih odnosov in združevanje dela in sredstev za realizacijo programov razvoja ter svobodna menjava dela.

Osnovna nit teh odnosov je neodtujljiva pravica delavca — ustvarjalca dohodka, da z njim upravlja.

Specifičnost družbenoekonomskih odnosov v zadovoljevanju potreb je svobodna menjava dela kot rešitev za tisto družbeno delo, kjer ne more posredovati ne trg ne država. Takšen odnos ni partnerstvo strank, ampak združevanje dela enakopravnih. Ta odnos ni ne poslovni ne kupoprodajni odnos po načelu „naroči in plačaj“, ampak delitev istega dohodka po programu in rezultatih dela.

V tovrstnih odnosih, kjer so isti cilji vseh faktorjev družbenega dela, so enaki tudi kriteriji delitve po delu in rezultatih dela. Tako moramo tudi dojeti enak družbenoekonomski položaj na področju kulture, zdravstva, izobraževanja.

Iz takih ciljev in bistva SIS lahko zaključimo, da se novi odnosi ne morejo oblikovati le s transformacijo obstoječih skladov niti z reorganizacijo obstoječih interesnih skupnosti, še najmanj pa s spremembo strukture samih organov upravljanja v skupščinah.

1: Sprememba nekaterih sistemov v posameznih dejavnostih, ki hočejo obdržati stare odnose. Zato morajo SIS vplivati, da se spremeni vsebina in oblika posameznih dejavnosti (ki povzročajo socialno diferenciacijo, sistem vzgoje in izobraževanja, kulture, otroškega varstva — obveze kongresov).

2. Spremembe v poslovanju mnogih ustanov, ki so se zaprle v skupinsko-lastniškem obnašanju; to se kaže ali v ohranjanju monopolnega položaja ali neracionalnem trošenju sredstev.

Združevanje v SIS mora tudi razbiti sektašenje in administrativno resorsko delovanje na eni strani, na drugi strani pa mora

pospešiti združevanje nekaterih do sedaj odvojenih funkcij (kadrovske politike itd).

3. Spremembe v smislu „lomljenja distributerske logike“ odtujenega dohodka in oblikovanja SIS kot delovno operativnih skupnosti, v katerih se delo sestavlja na podlagi skupno sprejetih programov razvoja vsake TOZD, oz. druge SIS.

Poseben cilj v oblikovanju SIS je odpravljanje možnosti odločanja ozkih skupin z razširitvijo samoupravne baze odločanja, torej čim večjega števila delavcev in delovnih ljudi.

KAJ SIS NE BI SMELE BITI, KAJ NE BI SMELE POSTATI?

1. SIS niso splošni parlament za odločanje o celovitih skupnih potrebah pa tudi ne edino mesto določanja politike razvoja.

Bazične odločitve o svojih potrebah bodo seveda z drugimi določale, delno pa tudi realizirale samo TOZD oz. OZD, oz. jih bodo opredeljevale skupnosti delovnih ljudi v KS.

Politiko razvoja bo v posameznih delih določala tudi občina. Vrsto potreb bodo delovni ljudje reševali neposredno z menjavo dela itd.

2. Ustanovitev SIS ne pomeni vnaprej zagotovila boljšega materialnega položaja delavcev v obstoječih družbenih službah, torej SIS ne ustanovljamo zato, da se v njej išče pokritje vseh vrst stroškov in povečanja OD. SIS tudi ne ustanovljamo, da bi povečali nekatere pravice, ki pomenijo dodatno odvajanje dohodka iz TOZD.

3. S konstituiranjem SIS ne sme priti do podcenjevanja oz. zanemarjanja društvenega organiziranja oz. samoorganiziranja mladine, delavcev, delovnih ljudi v zadovoljevanju notranjih potreb na kulturnem in drugih področjih.

SIS so predvsem poseben družbenoekonomski odnos, v katerem se določajo kadrovske in materialni pokazatelji zadovoljevanja skupnih potreb in uresničujejo dogovori, postavljeni v skupnih programih. SIS tudi niso splošni parlament vseh društvenih organizacij niti ne morejo zamenjati delovnih ljudi in mladine.

Totaliziranje vseh funkcij v SIS bi nedvomno vodilo k osiromašenju društvenega življenja in društvenih odnosov, na drugi strani pa bi to zahtevalo nadaljnjo institucionalizacijo in z njo birokratizacijo samih odnosov v SIS.

4. Z istega stališča SIS ne smejo zmanjševati TOZD družbenih dejavnosti, njihovo samoiniciativnost v razvoju proizvodjalnih sil, njihovo medsebojno združevanje itd.

B) SUBJEKTI USTANAVLJANJA SIS

Že iz samega značaja SIS kot družbenoekonomskega odnosa, v katerem se združujejo subjekti na podlagi pravice upravljanja z dohodkom in uresničevanja skupnih potreb izhaja, da so subjekti ustanavljanja SIS delovni ljudje, organizirani v TOZD in krajevne skupnosti.

Pri tem je nesporno, da imamo v mislih tako TOZD proizvodnje kot TOZD družbenih dejavnosti. Krajevna skupnost se pojavlja kot reprezentant vseh delovnih ljudi.

Družbenopolitične skupnosti (občina) ne morejo biti ustanovitelj SIS. Če prispevajo določena sredstva za kritje splošnih potreb, se njihova vloga opredeljuje s posebnimi pogodbami.

Tudi družbenopolitične organizacije in društva ne morejo biti subjekt ustanavljanja SIS.

C) OSNOVNE ZNAČILNOSTI SPORAZUMOV SAMOUPRAVNIH INTERESNIH SKUPNOSTI

Samoupravne interesne skupnosti ustanovljajo delovni ljudje neposredno ali prek svojih samoupravnih organizacij in skupnosti. da bi zadovoljevali svoje osebne in skupne potrebe in interese ter temi potrebami in interesi usklajevali delo na področju, za katero ustanovljajo interesno skupnost.

Pravice, obveznosti in odgovornosti v medsebojnih razmerjih v samoupravni interesni skupnosti urejajo samoupravni sporazum o njeni ustanovitvi, njen statut in drugi samoupravni akti.

O novih predstavnikih v samoupravne interesne skupnosti odločajo temeljne kandidacijske konference

Za zadovoljevanje svojih potreb in interesov v samoupravnih interesnih skupnostih plačujejo delovni ljudje tem skupnostim prispevke iz svojih osebnih dohodkov in iz dohodka temeljnih organizacij združenega dela v skladu z namenom oziroma v skladu s cilji, za katere so ta sredstva namenjena (53. člen ustave SRS).

Po vsebini in intenzivnosti razmerja med posameznimi samoupravnimi interesnimi skupnostmi in občino lahko interesne skupnosti razdelimo v več skupin:

1. Samoupravne interesne skupnosti na področju vzgoje in izobraževanja, znanosti, kulture, zdravstva in socialnega varstva. Skupščine teh samoupravnih interesnih skupnosti odločajo enakopravno s pristojnimi zbori skupščine družbenopolitične skupnosti o vprašanjih, ki so v pristojnosti te skupščine.

V teh samoupravnih interesnih skupnostih gre za svobodno menjavo dela, združevanja dela, združevanje dela in sredstev ter enakopravno in skupno odločanje o opravljanju teh dejavnosti v skladu s skupnimi potrebami.

2. Na področju družbenih dejavnosti ustanovljajo delavci in delovni ljudje samoupravne interesne skupnosti, katerih skupščine ne razpravljajo enakopravno z ustreznimi zbori družbenopolitičnih skupnosti. Pri teh delavci združujejo sredstva, da zadovoljujejo nekatere skupne potrebe po socialni varnosti, telesni kulturi itd. Take samoupravne interesne skupnosti so SIS pokojninskega in invalidskega zavarovanja, zaposlovanja, telesne kulture, otroškega varstva itd.

Delegatska osnova za ti dve skupini samoupravnih interesnih skupnosti (1. skupina, v kateri so medsebojna razmerja urejena na podlagi svobodne menjave dela in 2. skupina družbenih dejavnosti) so delegacije pri KS in TOZD za področje negospodarstva.

3. Tretjo skupino samoupravnih interesnih skupnosti ustanovljajo delavci in delovni ljudje na področju gospodarskih dejavnosti posebnega družbenega pomena. Te so:

— samoupravna interesna skupnost za stanovanjsko področje, v kateri delovni ljudje združujejo sredstva za zidavo stanovanj, oblikujejo politiko in program zidave ter skupaj s stanovalci upravljajo stanovanja v družbeni lasti;

— samoupravne interesne skupnosti na področju komunalnih dejavnosti, gozdnega gospodarstva, energetike, vodnega gospodarstva, prometa in drugih dejavnosti, če je trajno opravljanje teh

dejavnosti potrebno za zadovoljevanje potreb določenih porabnikov.

Delegatska baza za to skupino samoupravnih interesnih skupnosti so delegacije za gospodarstvo pri KS in TOZD.

Pravice, obveznosti in odgovornosti v medsebojnih odnosih se v samoupravnih interesnih skupnostih urejajo s samoupravnim sporazumom o ustanovitvi, z njenim statutom in drugimi samoupravnimi predpisi.

Samoupravni sporazumi samoupravnih interesnih skupnosti določajo naslednje:

1. Temeljne določbe

Te opredeljujejo za kaj in kdo ustanovlja samoupravno interesno skupnost.

2. Delovno področje in naloge skupnosti

V tem poglavju sporazumi opredeljujejo vse naloge in področja delovanja skupnosti.

3. Organizacija skupnosti

To poglavje opredeljuje organe samoupravnih interesnih skupnosti. Najpomembnejši organ vsake samoupravne interesne skupnosti je skupščina. Ta je sestavljena delegatsko. Pri večini samoupravnih interesnih skupnostih bodo skupščine dvodomne. En dom sestavljajo delegati TOZD in KS (dom potrošnikov uslug), drugi dom pa sestavljajo delegati TOZD in društva, ki opravljajo dejavnosti, za katere je bila interesna skupnost ustanovljena (dom proizvajalcev uslug).

Skupščina ima, kot operativni organ, izvršilni organ skupščine (izvršni odbor SIS).

4. Pristojnosti skupščine skupnosti

Opredejene so naloge, o katerih lahko odloča skupščina samoupravne interesne skupnosti in način glasovanja o sklepih.

5. Odgovornost v skupnosti

Delegati v skupščini so odgovorni za svoje delo delegacijam in preko njih volilcem (ustanoviteljem SIS), izvršilni organ skupščine pa skupščini skupnosti.

6. Nadzor nad delom skupnosti

Nadzor nad delom skupščine in izvršilnega organa SIS opravljajo delavci in delovni ljudje preko svojih delegatov. V skupnosti pa je organiziran tudi organ delavske kontrole.

7. Opravljanje strokovnih, finančnih in administrativnih zadev za skupnost

Te zadeve opravlja za samoupravno interesno skupnost strokovna služba, kjer ta obstoji.

8. Prehodne in končne določbe

Določajo, do kdaj mora biti samoupravna interesna skupnost konstituirana in kdaj začne sporazum veljati.

Glede na to, da se vse samoupravne interesne skupnosti konstituirajo po delegatskem načelu, je potrebno pripraviti volitve za delegacije samoupravnih interesnih skupnosti v vseh temeljnih organizacijah združenega dela in v krajevnih skupnostih. Pri oblikovanju in volitvah delegacij pa dopušča ustava formiranje posebnih delegacij za skupščino vsake samoupravne interesne skupnosti ali splošno delegacijo za več skupščin ali za vse samoupravne interesne skupnosti, v katere delegirajo svoje delegate.

Na podlagi tega so se posamezni odbori za izvedbo volitev delegacij v občinah, v katerih ima DO IMV svoje TOZD, odločili glede na stopnjo pripravljenosti SIS za naslednji postopek:

1. Občina Novo mesto in občina Trebnje: razen obveznih samoupravnih interesnih skupnosti so v pripravah oz. ustanavljanju še ostale, skupno 20 samoupravnih interesnih skupnosti. Te so razdeljene na SIS za področje gospodarstva: elektrogospodarstvo, ŽTP, vodno gospodarstvo, cestni promet, PTT, varstvo okolja, gozdno gospodarstvo, nafta — plin, komunalno gospodarstvo in stanovanjsko gospodarstvo; ter SIS za področje negospodarstva: izobraževanje, kulturo, zdravstvo, otroško varstvo, socialno skrbstvo, znanost, pokojninsko zavarovanje, zaposlovanje, telesno kulturo in požarno varnost ter tako tvorijo osnovo za volitev dveh delegacij: eno za področje gospodarstva in eno za področje negospodarstva. V fazi ustanavljanja so vse samoupravne interesne skupnosti s področja negospodarstva in dve s področja gospodarstva.

Z nadaljnjim formiranjem SIS bodo nato že izvoljene delegacije določale posamezne delegate v skupščino SIS in ne bo potrebno ponavljati volilnega postopka.

2. Občine Črnomelj, Metlika, Ljubljana — Bežigrad in Brežice so se odločile za eno splošno delegacijo za vse samoupravne interesne skupnosti — v prvi fazi ustanavljanja pa imajo poleg obveznih SIS še nekatere, predvsem s področja negospodarstva.

3. Občina Beli Manastir še ni izoblikovala stališča, koliko samoupravnih interesnih skupnosti bodo imeli.

V DO IMV bodo v posameznih TOZD delegacije imele naslednje število delegatov:

Postopek pri izvedbi volitev delegacij za samoupravne interesne skupnosti je enak postopku volitev delegacij in delegiranju delegatov v skupščine družbenopolitičnih skupnosti in obsega v glavnem tri faze: evidentiranje, kandidacijske konference, volitve.

1. To fazo opravijo koordinacijski odbori za volitve v TOZD (ti odbori so bili izvoljeni ob pripravah za zadnje skupščinske volitve). Skupno z vodstvi oz. odbori družbenopolitičnih organizacij v TOZD. Za sklic sestanka je zadolžen predsednik koordinacijskega odbora.

Njihovo delo je v pregledu že evidentiranih možnih kandidatov, ki so bili evidentirani v široki akciji evidentiranja v skupščinske volitve. Vsi evidentirani niso prišli na kandidatne liste, nekateri pa so izpadli v fazi volitev. Te evidentirane je potrebno videti in se odločiti, če je smotrno, da se jih ponovno evidentira za delegacije SIS, in evidentirati nove možne kandidate s posebnim poudarkom na izboru kandidatov, ki bi lahko v posameznih SIS strokovno zastopali ustrezna stališča TOZD oz. DO IMV.

2. KANDIDACIJSKE KONFERENCE so organizirane kot zbori delovnih ljudi med 20. in 25. nov., ki morajo po zakonu biti opravljene najpozneje do 8. decembra 1974.

Kandidacijske konference sklicuje vodstvo organizacije sindikatov v posameznih TOZD.

Dnevni red:

1. Izvolitev delovnega predsedstva in zapisnikarja
2. Sprejem statutarnega sklepa
3. Izhodišča samoupravnih sporazumov o ustanovitvi SIS
4. Oblikovanje kandidatne liste za delegacije SIS
5. Razno

Strokovne službe SIS so poslale v obravnavo osnutka samoupravnih sporazumov in delovnih programov s finančnim načrtom za letošnje in prihodnje leto. Glede na to, da bi bilo na zborih delovnih ljudi skoraj nemogoče obravnavati vse osnutke v podrobnosti, je pripravljen izvleček Osnovne značilnosti sporazumov SIS, ki lahko služi kot pripomoček.

3. VOLITVE

Delavski sveti TOZD morajo izdati sklep o razpisu volitev za 6. 12. 1974 od 6. do 22. ure.

Za izvedbo sklepa je zadolžena volilna komisija, ki opravi volitve skladno z zakonom o volitvah delegatov in delegiranju delegatov v skupščine družbenopolitičnih skupnosti (Ur. list SRS 7/74).

TOZD	splošna delegacija	za negosp.	za gosp.
TOZD TOVARNA AVTOMOBILOV	—	20	20
TOZD COMMERCE	—	10	10
TOZD RAZVOJNI INŠTITUT	—	10	10
TOZD PODGORJE ŠENTJERNEJ	—	10	10
DS OSS	—	10	10
Vse te delegacije (60 članov za področje gospodarstva in 60 za področje negospodarstva) tvorijo konferenco delegacij svojega področja, ki voli v skupščino vsake SIS po 3 delegate.			POD)ROČJA'
TOZD TOVARNA OPREME MRNA	—	10	10
Vsaka delegacija voli v skupščino vsake SIS po 1 delegata.			
OBRAT SUHOR	10	—	—
TOZD TOVARNA PRIKOLIC BREŽICE	17	—	—
Delegacija voli v skupščino vsake SIS v svoji občini 1 delegata.			
TOZD TOVARNA OPREME ČRNOMELJ	10	—	—
Delegacija voli v skupščino SIS 1 delegata.			
TOZD ZASTOPSTVO INOZEMSKIH FIRM	10	—	—
Delegacija tvori skupno z delegacijami Lesnine, Smelta, Podjetja za popravilo voz, Tapetkorom, Dinosom, Kurivom in Lesom konferenco delegacij, ki voli v skupščino SIS po 1 delegata.			

Uspeh le s skupnimi napori vseh

Delavski svet TOZD tovarne avtomobilov je imel 19. novembra svojo redno sejo, na kateri je obravnaval uresničevanje proizvodnih načrtov za letos. Člani delavskega sveta so kritično ocenili delo in sprejeli vrsto ukrepov za izpolnjevanje zastavljenih načrtov.

Inž. Kočevar je zlasti poudaril, kako pomembno je uresničiti načrt v proizvodnji dostavnih vozil. Zaradi uvajanja programa osebnih vozil je bila namreč proizvodnja dostavnih avtomobilov februarja prekinjena in smo jo nadaljevali julija z novim pogonskim agregatom. Avgusta se je začela normalna proizvodnja: zdaj naredimo 12 vozil na dan, v naslednjih mesecih pa moramo še povečati proizvodnjo.

V proizvodnji prikolic je bila lanska sezona uspešna. Po manjšem zastoju zaradi položaja na tržišču pa moramo zdaj spet delati po 56 prikolic na dan. Uvedli smo drugo izmeno in tako deloma vrnili delovno silo iz avtomobilske v prikoličarsko proizvodnjo.

Tudi proizvodna načrta za R 4 in R 12, katerih proizvodnja je najbolj utečena, sta zelo pomembna, moramo pa ju prilagajati razpoložljivim delavcem. Inž. Kočevar je poudaril, da bomo lahko uresnili načrte le, če bodo vsi člani kolektiva izpolnili svoje naloge in se zavedeli, da je uspeh odvisen od njihovega dela.

Inž. Valentič je opozoril na velike možnosti v proizvodnji dostavnih vozil, saj ta proizvod vsebuje največjo lastno udeležbo dela. Opozoril je tudi, da ne gre za spremembo načrtov, ampak za vrstni red izvajanja zastavljenih nalog. Z zadnjo spremembo tečaja dinarja se je povečala konkurenčnost naše prikolic na zahodnem trgu, kar nalaga nove naloge v tej proizvodnji.

Po predlaganih ukrepih, ki naj zagotove uresničitev nalog, se je razvnela pestra razprava delegatov. Konkretno so spregovorili o problemih, ki zavirajo normalno izpolnjevanje nalog v posameznih oddelkih. Stane Miklič iz mehanske obdelave je predlagal, naj vodstvo proizvodnje tesneje sodeluje z vodji skupin, ki so dostikrat ovira za dobro delo. Z njihovim vplivom bi lahko učinkoviteje reševali probleme na delovnih mestih. Ostreje bo treba skrbeti za boljšo delovno disciplino, zao-

striti odgovornost do materiala, porabe energije in povečati kakovost opravljenega dela.

Delavski svet je soglasno sprejel in podprl predloge delegatov in prevzel odgovornost za mesečno prodajo 264 dostavnih vozil, 1200 prikolic, 1500 vozil R4 in skrb, da se do 20. decembra preda vsa nedokončana proizvodnja in da se uresniči drugi načrti.

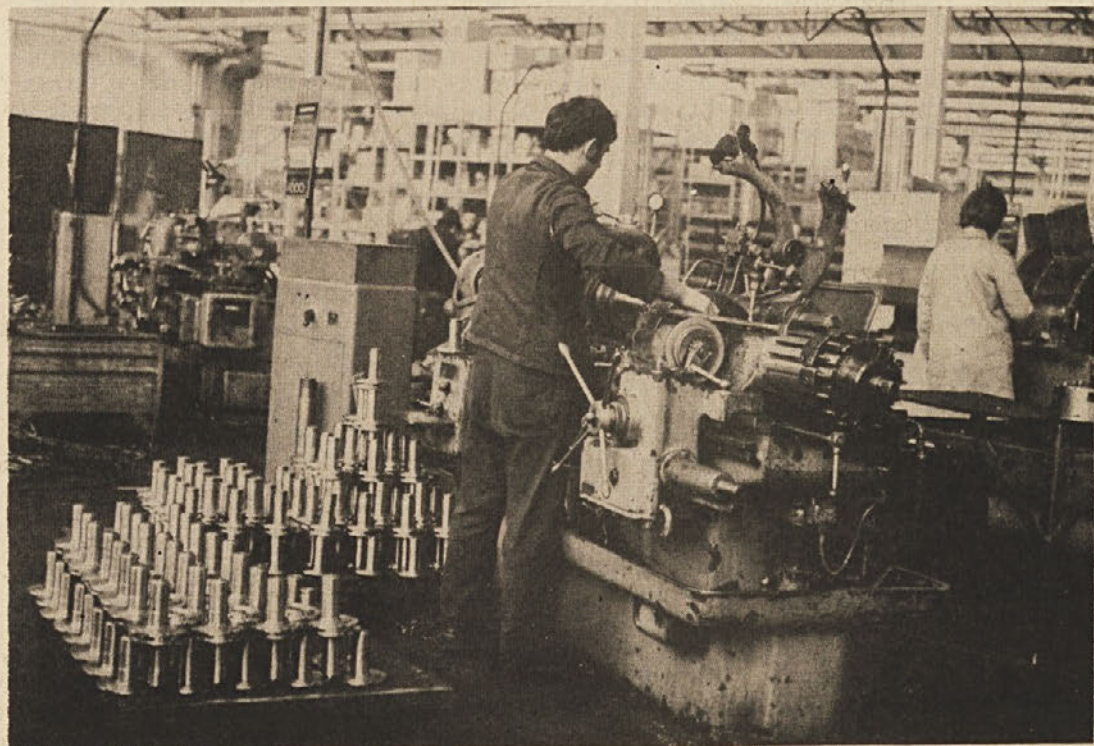
Zato je sprejel tudi naslednje ukrepe: odgovornost je potrebno zaostriti tako, da bo vsak v celoti opravil svoje delo; poostri je treba disciplino v proizvodnji in režijskih službah; brez veljavnih izhodnic ni mogoče zapuščati delovnih prostorov; potrebno je izboljšati odnos do materiala, vestneje je treba ravnati z orodji in pripravami; povsod je treba varčevati z materialom in energijo; vso pozornost je treba posvetiti kakovostnemu delu; na liniji dostavnih vozil je vodstvo proizvodnje pooblaščen, da stori vse potrebno za uresničitev nalog (uvajanje nadurnega dela in drugo).

Sprejete odločitve kažejo, kako se delegati zavedajo pomembnosti svojega dela in proizvodnih nalog. S skupnimi napori samoupravnih organov, vodstev v proizvodnji in vseh zaposlenih v DO lahko pričakujemo, da bomo uspeli.

Inž. Leopold Ribič
predsednik DS TOZD TA

Razvojni proces

Le v skupnih močeh je napredek

Nič, kar je pomembnega, ne sme iti mimo sindikatov

V svečano okrašeni dvorani kina UNION v Celju se je 7. novembra začel VIII. kongres Zveze sindikatov Slovenije. Ob veličastnem zboru delegatov — predstavljali so več kot 600.000 članov slovenskih sindikatov — je za uvod iz polnih pljuč zadonela Internacionala kot pozdrav mogočni volji delavskega razreda, volji nas vseh v naši samoupravni socialistični družbi.

Na številnih predkongresnih občinskih sindikalnih konferencah v vseh občinah Slovenije je več kot 7000 delegatov osnovnih organizacij sindikata izvolilo 300 delegatov za 8. kongres Zveze sindikatov Slovenije. Poleg delegatov so se kongresa udeležili tudi mnogi gostje in predstavniki sindikalnih organizacij vseh naših bratskih republik, obeh pokrajin in Zveze sindikatov Jugoslavije, ugledni predstavniki naše družbe ter predstavniki naših delavcev, zaposlenih v Avstriji in ZR Nemčiji, ter predstavniki sindikalnih obmejnih dežel v Avstriji in Italiji.

Po uvodnem delu kongresa je predsednik RS ZSS ing. Janez Barborič prebral referat o nalogah sindikatov pri uresničevanju vodilne vloge delavskega razreda. Posebno je poudaril, da čas od zadnjega zbora do 8. kongresa lahko označimo kot obdobje, ko smo dosegli pomembne uspehe v materialnem in duhovnem razvoju družbe, ko je dokončno prevladalo spoznanje, da je za delavski razred ključno vprašanje njegovo mesto in vloga v samoupravnem odločanju. Vodilne vloge delavskega razreda in s tem njegove diktature ne more zagotavljati nihče, razen delavcev samih. Vsak, ki v sindikatu prevzame katerokoli dolžnost, bi jo moral uresničevati s polno odgovornostjo in zavestjo, da z vsako neizpolnjeno nalogo resno ovira pri delovanju svoje sotovariše in delavski razred kot celoto. Skladno z razvojem samoupravljanja je naravna vloga sindikatov, da s svojim aktivnim sodelovanjem zagotovi usklajevanje posamičnih skupin in splošnih interesov pri upravljanju s pogoji ustvarjanja in razporejanja dohodka.

Nato je imel govor predsednik CK ZKS tov. Franc Popit. Govoril je o osnovah in namenu delovanja sindikatov in o interesih delavskega razreda, izraženih v programu Zveze komunistov. Ko je govoril o nalogah komunistov v sindikatu, je tov. Popit dejal: „Na kongresu

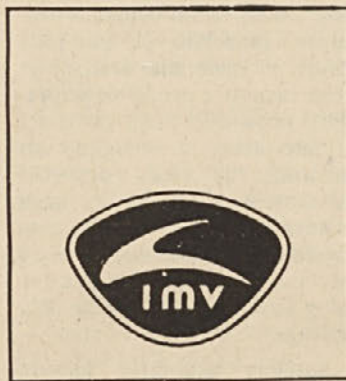
Zveze sindikatov Slovenije smo si dolžni zastaviti tudi vprašanje, katere so glavne naloge komunistov, ki delajo v sindikatih. Eno je neizpodbitno: naše družbenopolitične organizacije — med njimi tudi sindikati kot najbolj množične organizacije delavskega razreda — že dolgo niso in tudi ne morejo biti transmisija Zveze komunistov, res pa je, da ne morejo biti niti avtonomna, zaprta ali vzporedna politična organizacija, ki bi se bojevala proti oblasti in za nekakšen poseben vpliv na zavest ljudi. Slehera izmed družbenopolitičnih organizacij ima svojo posebno pomembno vlogo ter svoje naloge na posameznih področjih družbenega življenja in je za to odgovorna svojemu članstvu.

To pa ne zmanjšuje njene odgovornosti za uresničevanje kongresnih in ustavnih dokumentov. Prav zato je nujno potrebna idejna in politična vloga Zveze komunistov pri usmerjanju vseh aktivnih sil, ki se združujejo v SZDL kot enotni fronti. Tudi sindikati skupno z drugimi nosijo svoj del odgovornosti za delovanje SZDL, predvsem pa za to, da se bodo v njej učinkovito uveljavili interesi delavcev, da bi lahko delavci neposredno vplivali na delo socialistične zveze, ga usmerjali in se udeleževali vseh akcij SZDL.

Zato nikakor ni in ne more biti res, da se z vsebinsko povezanostjo politične dejavnosti ZK in sindikatov ter z novo ustavno opredelitvijo mesta in vloge naših družbenopolitičnih organizacij vloga sindikatov, te naše najširše politične organizacije delavskega razreda, zmanjšuje, kakor nam očitajo nasprotniki našega samoupravnega socialističnega razvoja. Res je prav nasprotno: družbenopolitične organizacije, še zlasti Socialistična zveza in Zveza sindikatov so dobile z novo ustavo zelo odgovorno vlogo v samoupravnem političnem sistemu. Z uvedbo delegatskega načela v konstituiranju in delu skupščin neposredno sodelujejo

v skupščinskem odločanju na vseh ravneh. Socialistična zveza in sindikati niso odgovorni samo za demokratični kandidacijski postopek v volilnem procesu, ampak imajo pravico in dolžnost sodelovati pri oblikovanju stališč samoupravnih delegacij in delegatov.

S tem ste sindikati postali sestavni del politične oblasti delavskega razreda, in kar je še bolj pomembno, postajate soodgovorni za vse glavne družbene odločitve.

Razumljivo je, da obstaja za sindikate zato še naprej ena bistvenih osnovnih dolgoročnih nalog bitka za razvoj in utrjevanje samoupravnih odnosov. To pomeni, da se morate zlasti komunisti v sindikatih organizirati, da boste lahko vsak dan sproti odgovorili na vprašanje, v kakšni meri se zapisane besede v ustavi in v samoupravnih dokumentih ujemajo z resničnimi odnosi, oziroma kje se je treba bojevati za spreminjanje samoupravnih odnosov, kje je treba to bitko zaostri in kje jo je mogoče uspešno izpeljati tudi z metodo prepričevanja.

V nadaljevanju svojega dela je 8. kongres z burnim odobranjem sprejel predlog, da bi v znak priznanja za velike revolucionarne zasluge v uresničevanju interesov delavskega razreda podelili ZLATI ZNAK Zveze sindikatov Slovenije tov. Francu Leskovšku—Luki, Mihi Marinku in Ivanu Mačku—Matiji.

V obrazložitvi predloga je tov. Ivanka Vrhovčak dejala:

„Spoštovani tovariši, vaše delo in življenje je vtakano v zgodovino slovenskega delavskega gibanja. Bili ste delavci med delavci, bili ste z njimi v predvojnih štrajkih in drugem boju delavskega razreda, bili ste

v prvih vrstah našega narodno-osvobodilnega boja in z novo zagnanostjo in revolucionarnim žarom ste bili na čelu graditve naše mlade socialistične države in družbe. — Prosim vas, da sprejmete zlati znak sindikatov Slovenije kot simbol naše trdne medsebojne povezanosti in tovariškega spoštovanja.“

Predlog slovenskih sindikatov 7. kongresa Zveze sindikatov Jugoslavije: tovariš Tito naj postane častni predsednik Zveze sindikatov Jugoslavije.

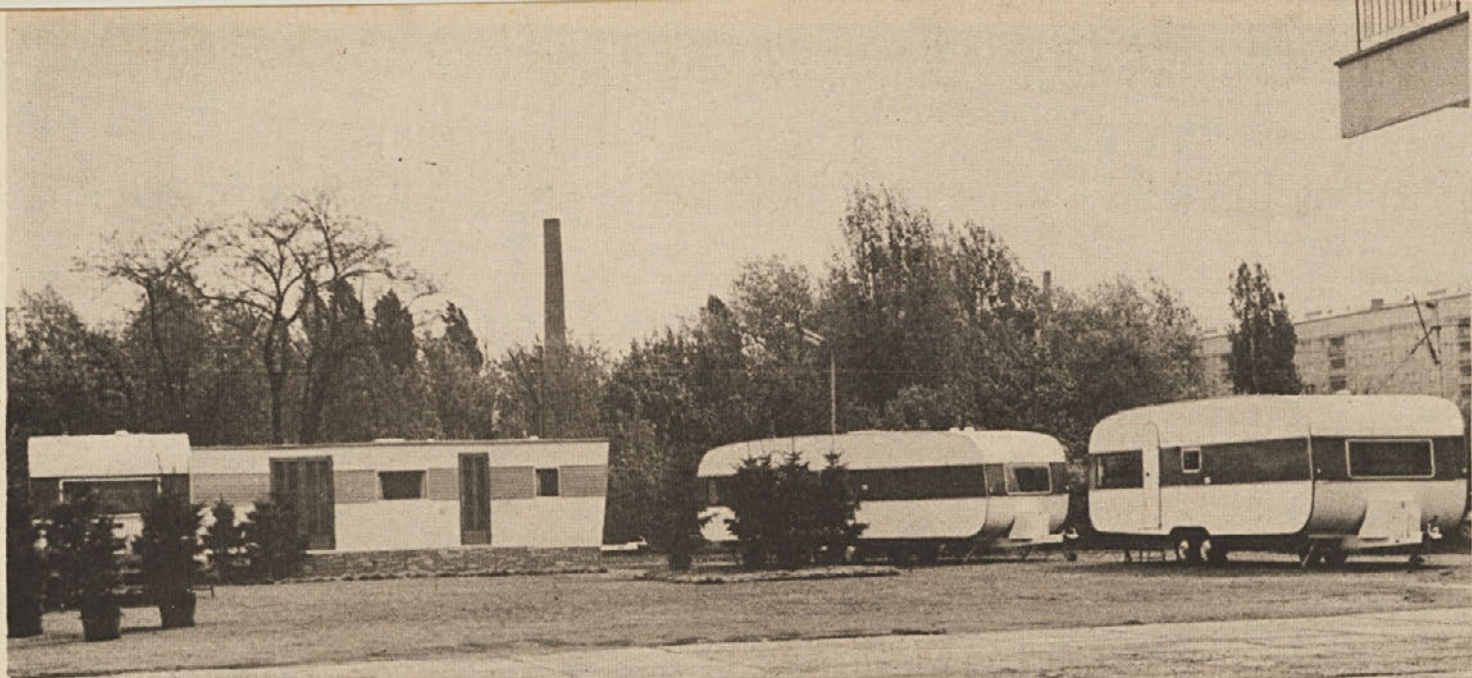
V popoldanskem času je kongres nadaljeval delo v komisijah, kjer so obravnavali predloge sklepov 8. kongresa.

Že pred kongresom so vsi člani sindikata na sestankih osnovnih organizacij sindikata in predkongresnih sindikalnih konferencah obravnavali gradivo za 8. kongres.

Povsod so soglašali z akcijsko usmeritvijo osnutkov sklepov 8. kongresa, imeli pa so tudi več spreminjavalnih in dopolnjevalnih predlogov, zlasti glede premalo določene opredelitve samoupravne delavske kontrole, sindikalne liste, ki bi jo bilo treba poenotiti z ustreznimi dokumenti v drugih republikah, skupnega boja proti inflaciji, premalo poudarjene vloge in odgovornosti pristojnih organov, da bi ukrepali proti stalnim in skokovitim podražitvam, glede ukrepov sindikatov za izboljšanje življenjskih in delovnih pogojev delavcev, prepočasne stanovanjske graditve in nezadostnega nadzora nad porabo sredstev zanje, uveljavljanja marksistične ideologije v vzgoji in izobraževanju, izpolnjevanja organizacijskih oblik delovanja v sindikatih, položaja in mesta aktivov mladih delavcev itn.

Poleg tega je bilo v vseh štirih komisijah na kongresu prijavljenih še preko 120 delegatov za razpravo. Na podlagi tako temeljite in široke razprave je nato kongres sprejel popravljene sklepe. Ob razlagi sklepov je predsednica odbora za sklepe tov. Ivanka Vrhovčak med drugim dejala:

„Sklepi 8. kongresa Zveze sindikatov Slovenije so sklepi v sindikatih organiziranega celotnega delavskega razreda Slovenije, so naša skupna naloga in dolžnost!“

Z našimi ADRIA prikolicami izdatno pomagamo pri uveljavljanju delavskega turizma pri nas!

Prispevamo k razvoju delavskega turizma

V mnogih člankih, intervjujih, pogovorih za okroglo mizo poudarjajo, kako potrebna je počitniška rekreacija delavcev. Toda kakšne so v resnici možnosti in ponudbe?

Hotelska podjetja ne morejo nuditi poceni oddiha, ker so močno navezana na devizne goste. Dragi hoteli nedvomno predstavljajo v strukturi stroškov tako obsežno postavko, da gotovo še lep čas cene ne bodo dostopne za delavski turizem. Prav tako si tudi podjetja ne morejo privoščiti odkupa dragih zemljišč in zidave objektov za počitek in rekreacijo delavcev.

Kaj torej storiti v tem navidezno začaranem krogu? Še zlasti za uresničevanje delavskega turizma se kar sama po sebi ponuja stanovanjska prikolica, ki tudi na domačem trgu ni več redkost, saj so se njene prednosti potrdile na številnih praktičnih primerih.

Sprehod ob istrski, kvarnerki in še južnejši jadranski obali razkrije številne ADRIA prikolicice — tako posamične kot v skupinah, ki so jih v kampe ali kje druge postavila podjetja in druge organizacije združenega dela. Med drugim ima tak kamp tudi naše podjetje, ki je v Pakoštanah postavilo caravaning 60 prikolic: to je hkrati uporabni in ogledni kamp.

Ne bo odveč ponoviti nekatere prednosti ADRIA prikolic:

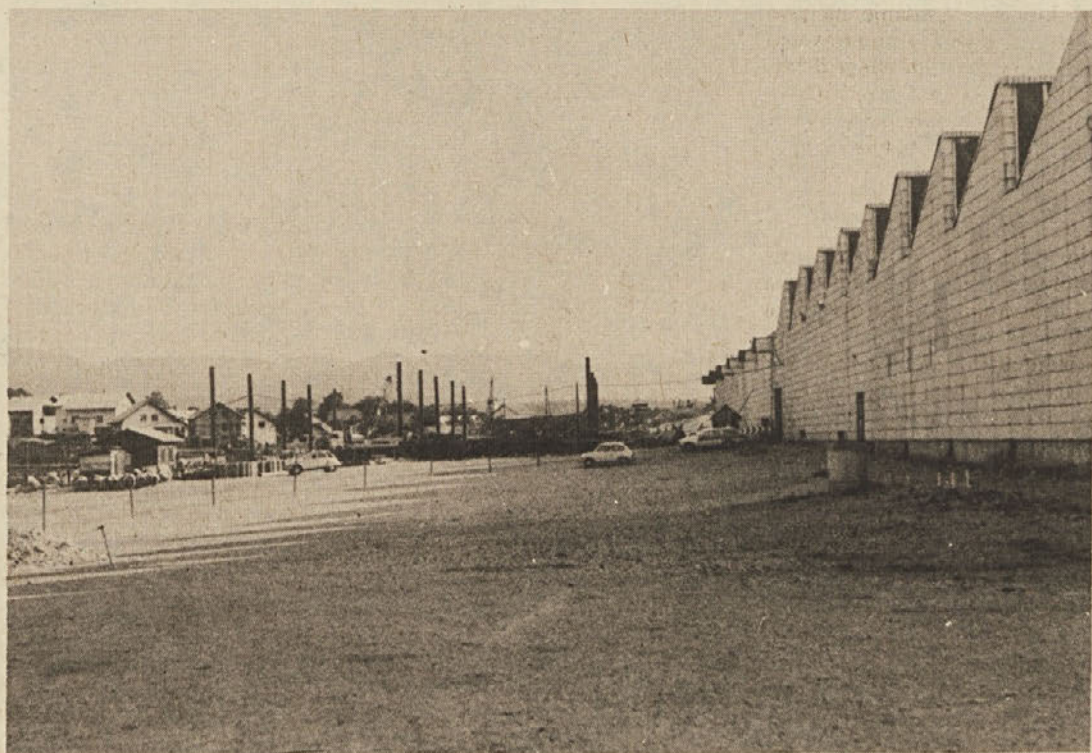
cenenost, hitra možnost nakupa, postavitve na zeleno mesto, trajnost, uporaba v vseh letnih časih, možnost hitrega premika — prevoza iz kraja v kraj, zagotovitev družinske intimitete in podobno. Razen drugih prednosti je pomembno tudi to, da jo danes kupimo in prav tako danes tudi uporabljamo!

Ob podpori republiških in občinskih sindikalnih vodstev v

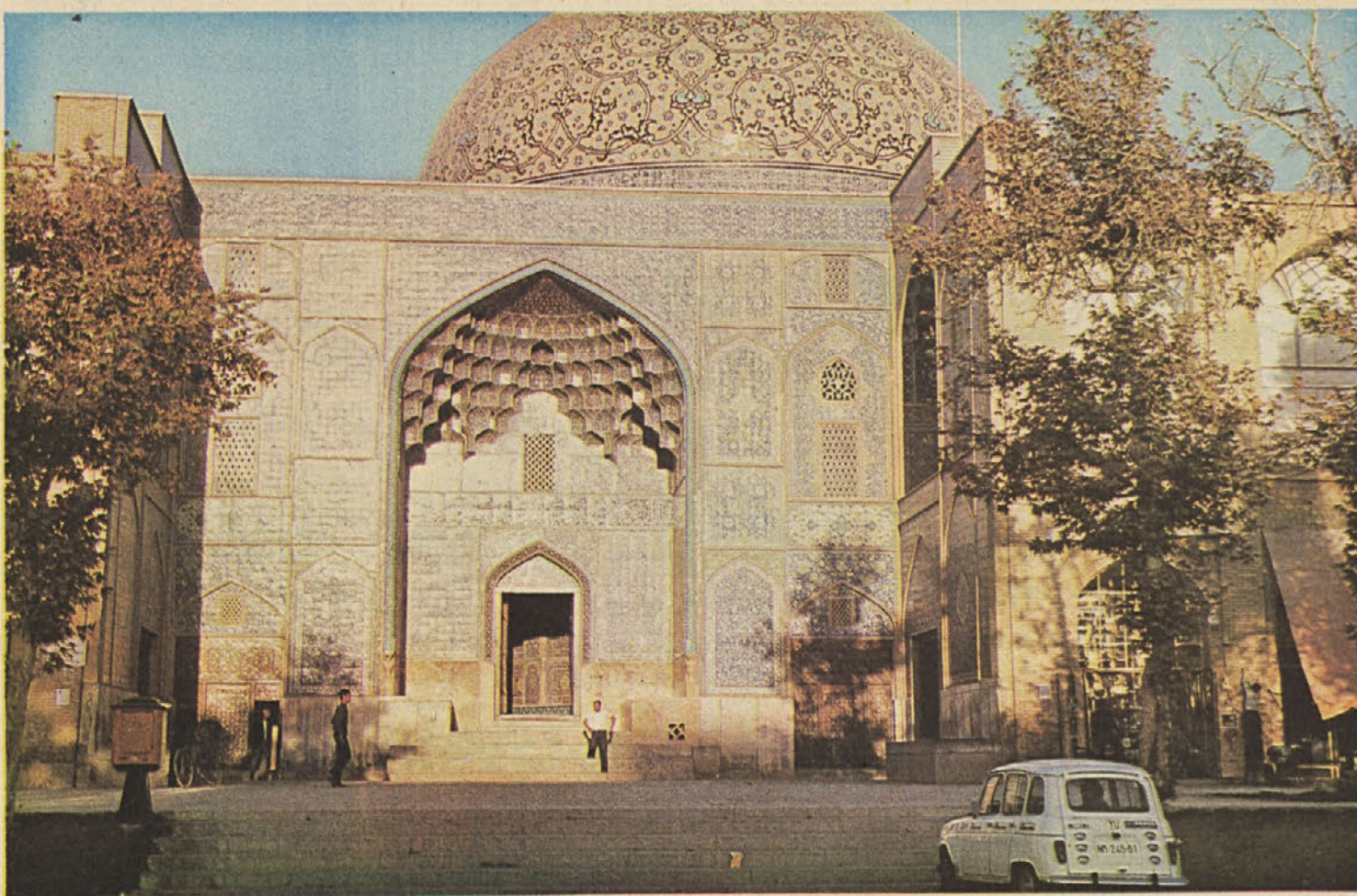
Sloveniji in tudi v drugih republikah se je naše podjetje že lani resno vključilo v prizadevanja za hiter in uspešen razvoj delavskega turizma. Prvi rezultati so na dlani, saj je 2.000 prikolic (če ne štejemo posamičnih nakupov!) že namenjenih letovanju delavcev.

IMV bo še naprej z olajšavami pomagala pri nakupu prikolic in v te namene prispevala

tudi lastna sredstva. To ne pomeni le večje prodaje na domačem trgu, ampak tudi izmenjavo dela in izkušenj med organizacijami združenega dela. Kako pomemben je razvoj delavskega turizma, pričajo tudi prizadevanja, naj bi ustanovili samoupravno interesno skupnost za delavski turizem. Upajmo, da bodo prvi zametki iz Ljubljane spodbudili posnemalce tudi drugod . . .

Tega pogleda ni več

»Katrca«: v Perzijo in nazaj

Odločil sem se, da bom v letu 1974 prišel na 5671 metrov visoki Demavend, ki je 100 km od perzijskega glavnega mesta Teherana. Od Ljubljane do tja je 5100 km. Moja katrca je sicer že v letih, je pa izvrsten avto — zato sem predlagal reklamni službi IMV, naj za to vožnjo posodi svoje vozilo R 4. Na srečo je reklamni oddelek zanimalo, kaj se zgodi navadnemu serijskemu vozilu na 10.000 km dolgi poti — na poti, ki je tako dolga, kot traja tovarniško jamstvo. Prvih 871 km iz Ljubljane čez Beograd, mimo Niša do

Dimitrograda smo prevozili 20. septembra. Komaj smo prišli čez slovensko mejo, že je fiat 125 vrgel kamen v sprednje steklo, da je zacvetelo za dinar veliko. Med Beogradom in Nišem so nam skakali kabli iz vžigalne tuljave ali iz razdelilca. Težave je bilo konec, ko sem prerazil gumijasti obroč, s katerim so bili zvezani.

Naslednji dan smo prevozili 764 km: Dimitrovgrad, Sofija, Plovdiv, Svilengrad, Istanbul, Izmit — katrca je bila nadvse ubogljiva. Težave so bile le, ker ni bilo kazipov

in ker je bil zlasti v Istanbulu pravi kaos...

Tretji dan je slo novih 905 km: Adapazari, Ankara, Delice, Sivas. Za Kirikkalijem nasipajo na asfalt 20 cm peska. Kadi se in katrca je na neutrnjenem pesku kot barka. Za Sivasom odpove hupa in poslej deluje le še občasno.

Četrty dan: Erzincan, kjer je Nace komaj preprečil katastrofo s turskim džipom. Za cesto podrobno pregledava avto in popravlja hupo. V Pasinleru nam paglavec vrže kamen v zadnja

leva vrata, iz Horsana do Eleškirta je čez tri prelaze 66 km makadama. Za Agrijem je na cesto nasut pesek, potem pa zelo slab asfalt do iranske meje. Potem je cesta gladka kot letališče — vsega skupaj pa ta dan 663 km.

Peti dan — 871 km daleč skozi Marand, Tabriz, Kazvin in Karadj v teheranski kamp. Na poti je bilo le tri km makadama, pihal je močan bočni veter, kar se je ob srečevanju močno poznalo na volanu. V petih dneh torej 4064 km ali vsak dan povprečno 813 km. Vozila

sva pretežno podnevi, in ker je jeseni kratek dan, sva kar zadovoljna.

V naslednjih štirih dneh sva se iz Teherana odpeljala v vas Rineh, potem pa sva šla z Nacem na Demavend. Ta čas je katrca pridno počivala, potem pa smo se vrnili v kamp — vsega smo prevozili 272 km. Zaradi obilice novozapadlega snega sva opustila namero, da bi si ogledala gorsko skupino Alam — kuha. V dveh dneh sva si ogledala znamenitosti Isfahana, kar je katrci prineslo še novih 890 km. Pri

5.000 km sva ob cesti naredila redni servis, 1. oktobra pa je bil nos katrce že spet obrnjen proti domu. Spetoma sva si ogledala znamenitosti Kazvina in Tabriza, kjer sva v kampu prenočila. Prvi dan: 638 km.

Naslednji dan — 609 km iz Tabriza skozi Marand in Macu čez mejo, po slabem asfaltu do Agrija, čez prelaz od Eleškirta do Horsana po makadamu, potem po asfaltu skozi Pasinler in Erzurum, kjer sva spet prespala v kampu.

Tretji dan — zavoj proti

Črnemu morju. Čez prelaz v gorovju Kop (2390 m), potem po dolinah Pountskega gorovja, čez Cigansko sedlo (2025 m) in v Trabzon ob Črnem morju. Prenočevanje nekje pri mestecu Unye, po 594 km dolgi poti, od katere je bilo 43 km makadama.

Skozi Samsun, Havzo, Čorum, Delice in Ankaru smo 4. oktobra prevozili 902 km do Izmita. Na asfaltu je bilo 18 km nasutja, dva kilometra je bilo makadama. Naslednji dan po mostu čez Bospor, ogled starega dela Istanbula, skozi Odrin in

Plovdiv v Belov — skupaj 596 km. Po znani cesti skozi Sofijo, Dimitrovgrad, Niš, Beograd in Zagreb smo naslednji dan prišli v Ljubljano. Ker se je po 16 dneh lepega vremena ohladilo in smo pohiteli in naredili kar 1023 km. Povratek je meril 4362 km ali v povprečju 727 km na dan. Slovo od katrce je bilo v Novem mestu, na števcu je kazalo 10.370 km.

Kaj reči o vozilu? Katrca se je izvrstno obnesla,

LOJZE ŠTEBLAJ

Homologirali smo prikolice

Večino prikolic, ki jih prodamo v tujini, moramo najprej homologirati, preden dobimo dovoljenje za prodajo na tujem trgu. Pogoji za homologacijo so v različnih državah različni: največ preizkusov in preiskav posameznih sklopov predpisujeta nemška in švedska homologacija.

Pred kratkim smo naredili homologacijo za Nemčijo. Najprej smo kajpak morali zahtevati in izvesti homologacijo posameznih enot in dobiti zanje atest z ovrednotenjem. Take postopke smo naredili za premo, rudo, šasijo, sklopko in druge. Naj dodam, da take preiskave še tečejo za premo z enosmernimi zavorami, sklopke 120 S, rde za večje prikolice, zvijačene šasije za večje prikolice in druge.

Obiskali so nas tudi predstavniki homologacijskega urada iz Muenchna, da bi preizkusili prikolice kot celote, z že atestiranimi življenjsko važnimi enotami. Za te preizkuse smo morali pripraviti celotno prikoličarsko družino, ki jo izvažamo, razen tistih prikolic, ki so že bile homologirane in niso v novi sezoni doživele bistvenih sprememb.

Izbrane prikolice smo morali na zahtevo nemških predstavniki

Prikolica se pelje k novemu kupcu . . .

kov voziti na novem delu ceste med Šentjernejem in Prekopo tako, da smo vsako desetkrat močno zavirali: opazovali smo obnašanje prikolice, sposobnost zaviranja, zavorno pot, hibe vozila, naletni mehanizem in drugo. Preizkusiti so hoteli tudi učinkovitost ročne zavore. Primerno 20-odstotno strmino smo našli na cesti od Otočca do Struge. Ta preizkus ima stroge zahteve: s silo 40 kg na ročici je morala zavrti prikolica zadržati samo sebe in sproščeno vlečno

vozilo v obeh smereh.

Po uspešnih praktičnih preizkusih smo pregledali še, če se prikolice niso poškodovale ali če se niso deformirali deli ali elementi prikolice. Prav tako smo izmerili predpisane zunanje mere prikolic in opreme.

Homologacija je sicer uspela, vendar pa smo naleteli na razne nepravilnosti: nečitljivo in površno odtiskovanje homologacijskih oznak, napačno signiranje tablic, površno obdelane okrasne profile in podobno.

Morali smo pismeno zagotoviti, da takih napak ne bo več, ker bomo sicer ob dovoljenju za prodajo.

Homologacije so vsako leto strožje, saj hočejo povsod zaščititi svoje kupce. Ni torej čudno, da ti organi zbirajo pritožbe kupcev in potem pritožbam primerno ukrepajo. Dolžnost nas vseh je, da delamo prikolice še boljše!

INŽ. LINDTNER,
razvojni inštitut

Skupinsko delo

Polnjenje blazin

Pretok in uporabnost informacij

Čprav z zamudo, vendar le sledimo svetovnim tokovom in uporabljamo nove pretoke in uporabo informacij. Prav način pretoka in uporaba informacij združujeta največja znanstvena odkritja. Da bi pravočasno in dlje časa lahko spremljali posamezne pojave na trgu, jih moramo časovno ovrednotiti, poznati ceno ter v določenem časovnem obdobju izdelati primerna kazala, ki nam pomagajo pri odrejanju možnih pojavov.

Pojav neke zakonitosti torej sloni na številu informacij, ki so lahko abecedne ali številčne oblike. Spremljanje nekega materiala v podjetju od vstopa v osnovno skladišče do uporabe v proizvodnji in končnega izdelka sloni na veliki množici raznih števil, opisov iz abecednih znakov in drugega. Dokler je bila proizvodnja in potrošnja dobrin majhna, je bilo take informacije možno oblikovati ročno. Že v začetku tega stoletja so v nekaterih državah spoznali, kako pomembno je poznati določene zakonitosti pri planiranju.

Kitajci so že pred 3.000 leti iznašli preprosto računalno s kroglicami, ki je v uporabi še danes. Tudi tu

uporabljamo informacije, ki so sestavljene iz fizičnih in logičnih enot. Fizična enota je računalno s kroglicami, logična pa so stavki kupca – prodajalca. Rezultat je dogovorjena informacija, ki se je običajno izražala v denarni vrednosti.

Različni poskusi so pripeljali do prvih mehanskih računalnikov, strojev, ki z vloženi informacijami izdelajo rezultat brez vpliva človekove omahljive volje. Pri popisu prebivalstva 1895 v ZDA so prvič vse podatke obdelali na uporabnem mehanskem računalniku. Tako so do uporabnih podatkov prišli v 14 dneh, namesto v pričakovanih 7 mesecih! To je bil preprosti prenosni stroj, ki je imel veliko robniških prenosov in je bil podoben starim glasbenim skrinjam.

To je bila kajpak osnova za nadaljnje delo pri mehanskih strojih. Najprej so bili ti stroji uporabni le enosmerno: vlagati je bilo mogoče le začetne informacije, ni pa bilo mogoče spremljati, kako rezultati danih informacij vplivajo na neko okolje, kjer so se prve informacije zbrale. Za te vplive se najprej tudi ni nihče zanimal.

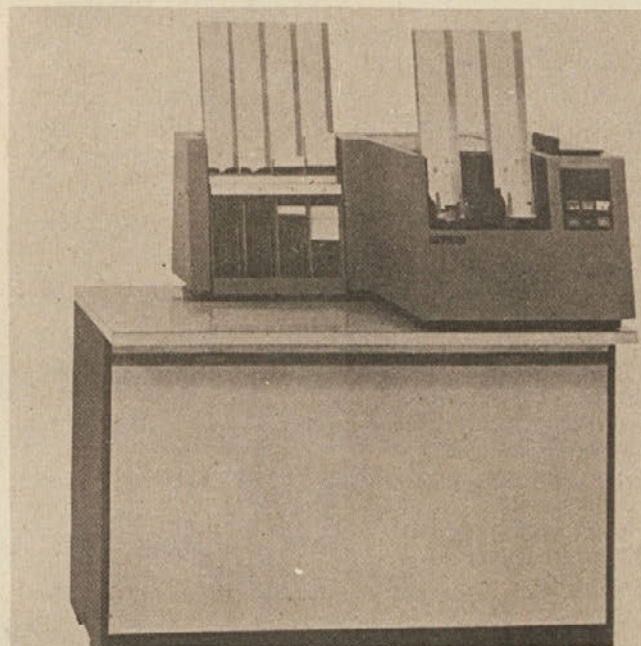
Po drugi svetovni vojni, ko se je postotila množica proizvodov na trgu, so svetovni velikani gospodarstva začeli spoznavati, da ni dovolj le enostranska informacija, pač pa da je potrebno vedeti tudi, kako vpliva na ljudi, na gospodarstvo.

Znanstveniki so se začeli ukvarjati s kibernetiko – s

krmiljenimi procesi. Pojavi se prva generacija računalnikov, miselnih strojev. Pojavljajo se prva vprašanja: predstavljajo ti stroji nevarnost delavcu, ga bodo morebiti izpodrinili? Danes poznamo zanesljiv odgovor: ne!

(nadaljevanje prihodnjič)

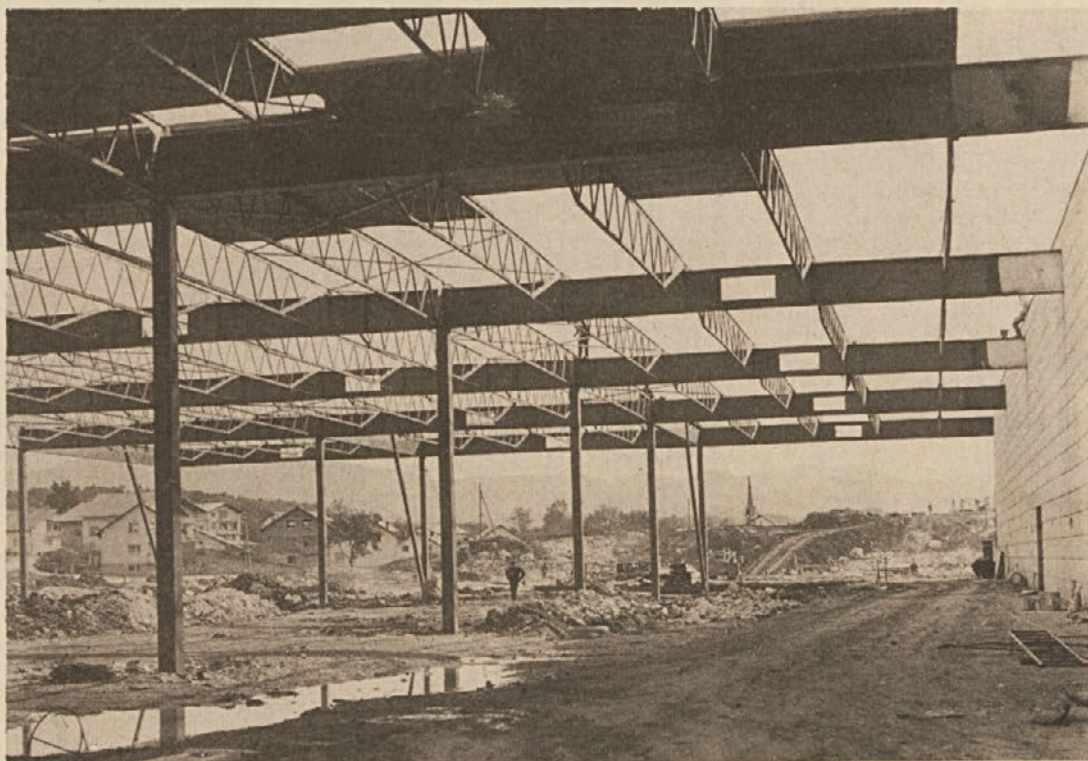
JOŽE ROZMAN
IBM organizator

Vhodno-izhodna enota za branje in luknjanje kartic – read/punch enota

IMV – KURIR izdaja delovna skupnost Industrije motornih vozil Novo mesto – Izhaja vsak mesec v 4200 izvodih – Uredništvo in uprava: Novo mesto, Zagrebška cesta 18/20 – Ureja uredniški odbor – Odgovorni urednik Jože Splichal – Stavek, filmi in prelom ČZP DOLENJSKI LIST – Tisk: Tiskarna LJUDSKA PRAVICA Ljubljana

Kako smo rasli . . .

Ne maramo več biti »modri«!

V zadnji številki Kurirja smo poročali o uspeli vaji naše teritorialne enote, danes pa bomo opisali zgodbe in nezgode naših teritorialcev, ki so na vaji imeli vlogo „modrih“ – napadalcev.

Pripravili smo se v tovarni, tako da smo se počutili varne. Pa vendar je tudi tu delovala obveščevalna služba rdečih in že dopoldne obvestila svoje poveljstvo v Stopičah, da se v rajonu IMV pripravlja enota s planinskimi kapami napadalcev. Zato je bilo prebivalstvo krajevnih skupnosti Stopiče in Predgrad še bolj pozorno; kmalu smo imeli težave, ko smo se hoteli neopazeni pripeljati na izhodiščne položaje.

Teritorialce smo podrobno seznanili z nalogo na vaji, skupini diverzantov pa sta svoji pomembni nalogi dobili kar napisani. Kuhinja je poskrbela za dobro razpoloženje in enota se je v popolni bojni opremi in pripravljena odpeljala.

Poveljnik prve diverzantske skupine Jože Turk pravi: „Morali bi izvršiti diverzijo na gasilski dom sredi Stopič, kjer je bila kuhinja rdečih. S strelji z manevrskimi naboji naj bi sporočili o uspehu akcije. Če pa diverzije ne bi mogli izpeljati, naj bi občasno streljali in prikazovali napad na vas.“

Že ko smo se v Dol. Težki vodi izkrcali, so nas opazili trije opazovalci; enega smo sicer ujeli, a je govoril, da nič ne ve, medtem ko sta druga dva hitro povedala naprej, kaj se pripravlja. Kljub temu smo pogumno nadaljevali pot in ko smo prebredli Težko vodo, smo se kmalu priplazili do prvih stopičskih hiš. Blizu gasilskega doma smo ujeli tri opazovalce, med njimi še predšolskega otroka, in jim ponujali čokolado, če nas bodo neopazno pripeljali do cilja. Vendar pa so nas pripeljali v zasedo in tam smo vsi trije v neenakem boju postali ujetniki in kot ujetniki smo tudi dočakali konec vaje. Spoznali smo, da nismo mogli uspeti, toda tolažila nas je misel, da tudi resnični sovražnik ne bi mogel uspeti!“

Poveljnik druge diverzantske skupine Marjan Sever pa je povedal:

„Imeli smo nalogo, da se neopazno približamo šoli v Podgradu, kjer smo pričakovali odbor za SLO. Vendar smo hitro uvideli, kako težko bomo uspeli. Osemletni fant se je izgovarjal, da ne pozna poti proti Podgradu, kmalu smo nalteli na izvidnike na sosednjem

hribu; potem smo se morali velik del poti plaziti. Do šole smo skušali priti z Mehovskega hriba. Grmovje nas je sicer za silo skrivalo, a ko smo zagledali branilce, smo morali naskočiti. Pred branilci smo se morali umakniti proti Turkovi delavnici in tam je Turkov oče dejal, da me ne pozna. Tako tesno mi že dolgo ni bilo pri srcu...“

Tudi pred trgovino se nam ni nič bolje godilo, saj so nas hoteli zvabiti v skladišče, kjer naj bi si postregli s pivom. Zaslutili smo past in se hitro odpravili proti vasi Konec, jo obšli in šli v Vinjo vas. Tam smo se spopadli z enoto, ki je šla branit Podgrad: iz nezavidljivega položaja smo se rešili z umikom proti glavni cesti Novo mesto – Metlika. Tako se je končala naša akcija.“

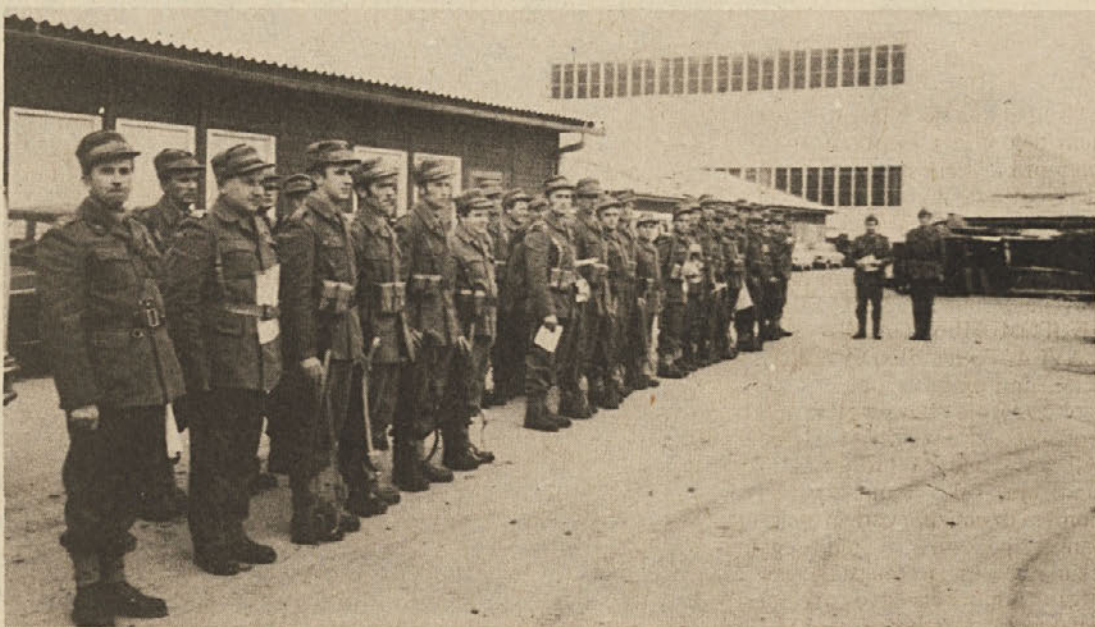
Štefan Brodar, ki je vodil eno izmed enot glavnine, pa je povedal: „Z glavnino smo se izkrcali jugozahodno od Gor. Težke vode. Skupaj z enoto Danila Natka naj bi zasedli položaj, se zamaskirali in pripravili vse potrebno za obrambo kote 346 ter se postopoma umikali, hkrati pa naj bi se močno upirali rdečim. V gosjem redu smo neopazno zasedli položaje. Na vrhu nas je čakal pladenj pečene nega kostanja, pa ga nismo poskusili, ker smo se bali zvižace rdečih. Zamaskirali smo se v grmovju in čakali na prihod rdečih. Pričakali pa smo mladince, ki so pekli kostanj in ki naj bi seznanjali rdeče s premiki modrih. Ker so bili iskreni, smo jih za nagrado izpustili, vendar pa so bili to naši edini ujetniki. Nalogo smo uspešno opravili.“

Po vrnitvi domov smo razmišljali o vaji, o naših ljudeh pod Gorjanci, ki so se tako vživeli v vajo. Prvič je bila naša enota v taki „vojni“ in na svoji koži smo krepko občutili, kako pripravljeni so naši ljudje na splošni ljudski odpor. Ta nevidna moč našega ljudstva je tako močna in čvrsta, da sovražnik zares nima nobene možnosti za zmago.

Nič čudnega ni zato, če so bili pripadniki naše enote napadalcev na koncu vaje enotni: „Ne želimo več biti v vlogi modrih! Zares, nikoli več si ne želimo česa takega!“ Razočaranje „modrih“ napadalcev pa se je spremenilo v zadovoljstvo ob misli, da imamo take ljudi, ki so se pripravljeno tako srdito boriti za našo svobodo in za še lepšo prihodnost. **IVAN TOVŠAK**

Disciplinirano smo se vkrcali v avtobus

Enota je seznanjena z nalogo in čaka na odhod

Seminar za sindikalne delavce

Novomeški občinski svet Zveze sindikatov je pripravil tri-dnevni izobraževalni seminar za predsednike in tajnike osnovnih organizacij sindikata v TOZD. Seminar je bil dobro organiziran v celodnevem delu.

Urniki predavanj in razgovorov je pritegnil vse; mislim, da smo slišali veliko koristnega za nadaljnje delo. Predavanja so bila aktualna in bodo koristen napotek vsem sindikalnim aktivistom za njihovo bodoče delo pri uresničevanju nove vloge sindikata.

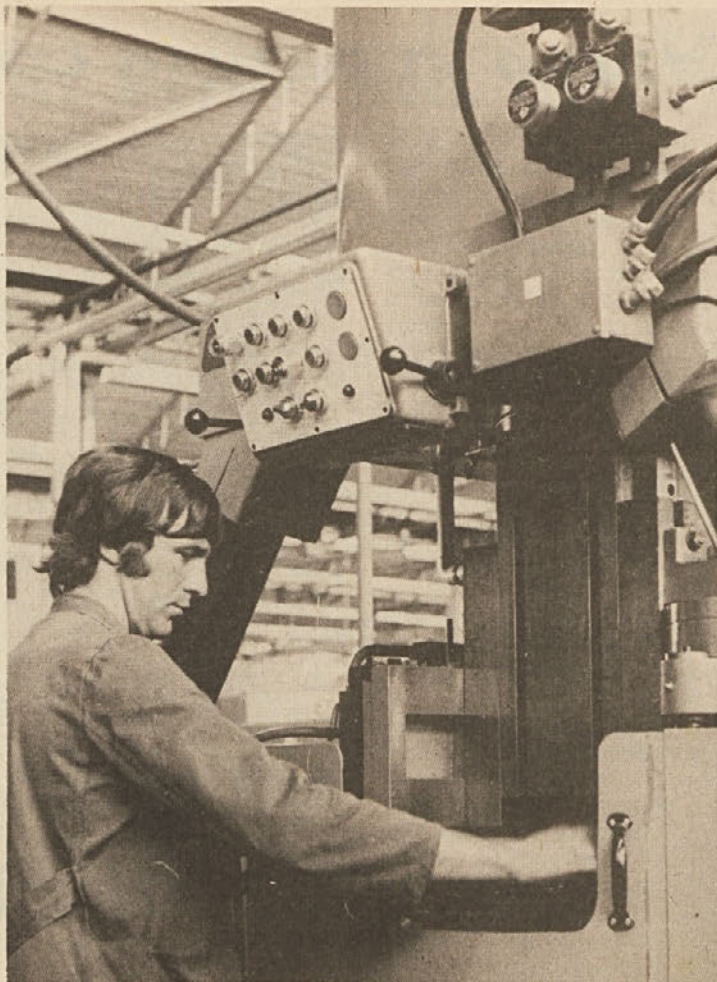
Poslušali smo predavanja o metodah dela in obveščanju, o organiziranosti sindikata, o uresničevanju sklepov 8. kongresa ZSS, srednjeročnem in dolgoročnem razvoju novomeške občine, o pomenu sindikata v procesu samoupravnega sporazumevanja in družbenega dogovarjanja, imeli pa smo tudi pogovor s člani političnega aktiva občinske skupščine Novo mesto.

Nedvomno je bila tudi med tem delom in v razpravah očitna pripravljenost sindikalnih delavcev, da bodo uresničevali sklepe in statutarni dogovor, ki so bili sprejeti na 8. kongresu, saj le to jamči, da bo zares obveljalo načelo: „NIČ, KAR JE POMEMBNEGA ZA DELAVCA, BREZ SINDIKATA!“

Mislím, da bo potrebno tako izobraževanje tudi v delovnih organizacijah, in sicer za izvršne odbore osnovnih organizacij sindikata. Tako bomo doumeli pomen organiziranosti in delovanja sindikatov in njihovega članstva, ki je najštevilneje organizirano članstvo našega delavskega razreda.

JOŽE TURK

Mlad delavec previdno ravna s strojem . . .

Pravočasno informiranje

Varno in pazjivo opravljamo svoje delo!

Republiška skupščina je na svoji šesti seji zbornega združenega dela 16. oktobra sprejela zakon o varstvu pri delu in s tem nadomestila temeljni zakon o varstvu pri delu, ki smo ga uporabljali kot republiški zakon na podlagi zakona o nadaljnji uporabi nekaterih zveznih zakonov na območju SR Slovenije, in republiški zakon o varstvu pri delu.

Novi zakon je že začel veljati, v celoti pa mora biti v delovnih organizacijah uveljavljen do 22. maja prihodnjega leta. Ta zakon le načelno predpisuje urejanje varstva, konkretno izvajanje in urejanje pa prepustja delovnim organizacijam.

Najpomembnejša sprememba v primerjavi s starim zakonom je nedvomno ta, da zdaj glavni nosilec nalog s tega področja ni več delovna organizacija, ampak delavci v združenem delu. To pomeni, da morajo delavci s sporazumom urediti, kako bodo uredili varstvo pri delu.

Doslej se je dostikrat dogajalo, da so projektanti delovnih priprav in naprav ter tehnološkega procesa premalo upoštevali zahteve varstva pri delu. Da se to ne bi več dogajalo, bodo morali projektanti dati posebno izjavo o skladnosti zahtev varstva pri delu.

Prvi odstavek 26. člena zakona predpisuje: „Delavec mora opravljati svoje delo oziroma voditi in organizirati delo s tolikšno pazljivostjo, da s tem varuje svoje življenje in zdravje ter zdravje in življenje drugih.“

Opravljati delo z vso pazljivostjo je torej zakonska dolžnost, zato je razumljivo, da je deloma ali v celoti kriv delavec sam, če je ugotovljena nepazljivost.

V 27. členu je predpisana obveznost uporabe predpisanih ukrepov in normativov: „Če delavec pri delu ne upošteva predpisanih varstvenih ukrepov in normativov, ne uporablja predpisanih sredstev in opreme za osebno varstvo ter ne izpolnjuje drugih obveznosti v zvezi z varstvom pri delu, se šteje, da s takim ravnanjem ogroža svojo varnost in varnost drugih delavcev pri delu. Delavca, ki kljub opozorilu ne izpolnjuje varstvenih ukrepov in s tem ogroža svojo varnost in varnost drugih delavcev, pooblaščen vodja del odstrani z dela, dokler delavec ne uporabi predpisanih sredstev

Brez zaščitne obleke in sredstev ni mogoče varno delati!

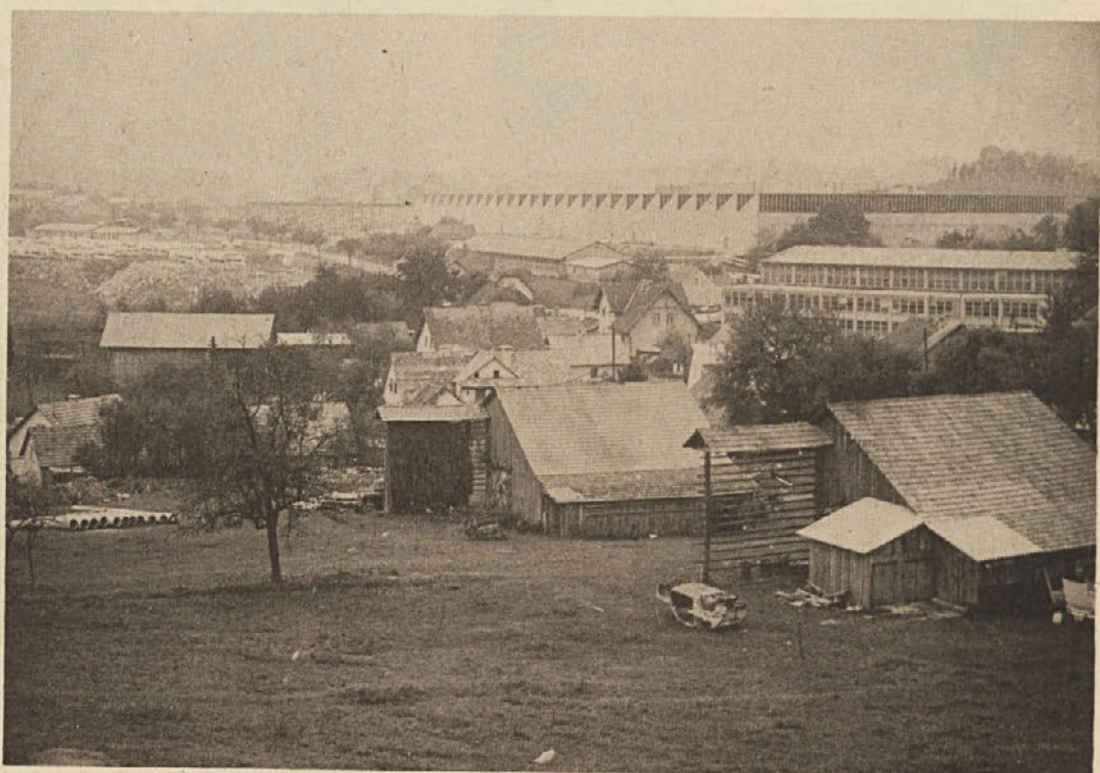
in opreme za osebno varstvo pri delu, oziroma dokler se ne ravna po predpisih varstvenih ukrepov. Obenem je treba zoper takega delavca uvesti postopek zaradi hujše kršitve delovnih obveznosti. Z uvedbo postopka zaradi hujše kršitve delovnih obveznosti je podana tudi podlaga za izključitev takega delavca iz delovne organizacije.“

Večkrat se tudi zgodi, da delavec lahko na delovnem mestu opazi razne nepravilnosti; takrat mora javiti svojemu predpostavljenemu, ta pa je dolžan nepravilnosti čimprej odpraviti.

Prvič daje zakon tudi priložnost za denarno kaznovanje delavca; izterja jo lahko na licu mesta pristojni inšpektor za delo.

Nedvomno je zakon dal široko osnovo za ureditev varstva pri delu. Dolžnost vseh delavcev je zato, da sodelujejo pri sprejemu samoupravnega sporazuma in ureditvi zahtev varstva pri delu na vsakem delovnem mestu. Zahtevati moramo, da bodo vsi naši delavci opravljali svoje delo varno.

Inž. Branko Košir

Četrtni na delavskih športnih igrah

Z razglasitvijo rezultatov letošnjih delavskih športnih iger v novomeški občini (bila je 26. oktobra v dvorani kina Krka) smo tudi v IMV v glavnem končali športno in rekreacijsko aktivnost. Za nagrado so najboljše ekipe dobile pokale in plakete, posamezniki pa kolajne.

Glede na to, kako smo se za te igre pripravljali, je četrto mesto naše ekipe uspeh. Bistveno slabše rezultate smo dosegli le v dveh disciplinah, res pa je, da tudi izrazito dobrih, razen v plavanju, nismo dosegli. Že bežen pogled po rezultatih pove, da bi lahko z malo več volje in truda dosegli še lepšo uvrstitev. To bomo skušali doseči prihodnje leto.

V ekipni uvrstitvi je zmagal Pionir pred Krko, Novoteksom, IMV, Novolesom, družbenimi službami in še 20 drugimi organizacijami. V ekipnih uvrstitvah posameznih moških panog pa je bilo tako: v plavanju smo bili tretji, zmagal je Pionir, v atletiki smo bili četrtni, zmagala je Krka, v streljanju smo bili šesti, zmagala je Krka, v kegljanju smo bili šesti, zmagal je Novoteks, v odbojki smo bili osmi, zmagal je Novoteks, v balinanju

smo bili osmi, zmagal je Pionir, v tenisu smo bili četrtni, zmagal je Pionir, v šahu smo bili četrtni, zmagala je Krka, v malem nogometu smo bili četrtni, zmagala je šentjernejska Iskra.

V ženski konkurenci je nastopilo le 6 ekip, naša pa se je uvrstila na četrto mesto.

Med posamezniki imamo uvrstitve med prve tri le v plavanju, kjer je štafeta v postavi

Turk, Knežević, Jurca in Petrič osvojila drugo mesto, in v skoku v višino, kjer je bil Sečen drugi in Turk tretji.

TONI SEČEN

Že sodelovanje je pomembno, čeprav smo ponosni tudi na uspehe

Bomo prodrli v Grčijo?

Septembra so se naši izdelki pojavili na tritedenskem sejmu v Solunu. Razstavljali smo, ker utegne biti grško tržišče za nas pomembno. Kupna moč Grčije namreč narašča, ob tem pa raste tudi povpraševanje po različnih vrstah blaga. Te podatke potrjujejo tudi poročila naših delegatov na tem sejmu.

Prav tako pa nas zanima izvoz na grški trg tudi zato, ker je Grčija sorazmerno blizu in bi ob vse večjih transportnih stroških prevoz v Grčijo bil sorazmerno poceni. Omeniti velja tudi, da narašča število konkurenčnih firm, kar nas sili k različnemu reklamiranju naših izdelkov in iskanju novih možnosti za prodajo.

IMV je imela v Solunu 135 m² razstavnega prostora, kar je za naše podjetje sorazmerno malo. Žal pa moramo upoštevati tudi dostikrat zelo visoke cene razstavnih površin. Grškim obiskovalcem smo predstavili štiri naše izdelke: dve prikolici ADRIA in dvoje dostavnih vozil. Pravijo, da so si Grki z zanimanjem ogledovali naše izdelke.

Na mednarodnem sejmu v Solunu smo razstavili dve kamp prikolici in dve dostavni vozili

Predstavitev v Plovdivu

Od 3. do 11. septembra je bil v bolgarskem mestu Plovdivu 30. mednarodni sejem; ta sejem ima dolgo tradicijo, saj je bil prvič organiziran pred 82 leti, od leta 1936 pa ima mednarodno veljavo.

V letošnjem jubilejnim letu so organizatorji pritegnili številne razstavjalce iz 41 držav. Svoje izdelke je pokazalo kar 2.000 firm! Letošnji sejem je odprl sekretar bolgarskega centralnega komiteja komunistične partije Todor Živkov, ki si je po otvoritvi med drugim ogledal tudi jugoslovanski paviljon.

V Plovdivu je bila s posredovanjem beograjskega Jugoslavijapublika tudi Industrija motornih vozil. Pokazali smo velik izbor naših izdelkov.

Obiskovalcem smo pokazali stanovanjske prikolice, celoten program naših dostavnih in specialnih vozil pa tudi našo funkcionalno in raznovrstno servisno opremo.

Naši delegati na sejmu so povedali, da je bilo zanimanje za izdelke IMV veliko; to še zlasti velja za prikolice ADRIA pa tudi za avtomatsko servisno opremo. To pa nas nedvomno obvezuje, da bomo na podobnih prireditvah tudi v prihodnje nastopili dobro pripravljene. Tako se bomo vključili v menjavo s socialističnimi partnerji in povečali možnost prodaje naših izdelkov. Naše izdelke si je v Plovdivu ogledalo več kot 400.000 obiskovalcev.